

N:o 73.

Af Herr **O. B. Olsson**: Om Landshöfdingtjänsternas indragning och lönernas besparande åt Statsverket.

Den svåra penningekris, den stagnation i handel, industri, näringar och rörelse, som under några år tryckt och — ingen vet huru länge — fortfarande trycker vårt fattiga fädernesland, borde åtminstone hafva lärt oss att två saker äro oundgängligt nödiga för vårt Svenska folk så vida det icke skall gå en säker och allmän undergång till mötes och dessa saker äro efter min uppfattning arbete och sparsamhet.

Detta torde utan motsägelse erkännas af alla, men allmännast tänker man blott *nedåt*, yrkar på arbete af den, som hvarje afton lägger sig med uttröttade lemmar, och sparsamhet af dem, som knappast hafva sill och salt till potäterna och ofta sakna brödet för dagen. Man glömmet alltför ofta att se *uppåt* till samhällets höjder, der om någonstädes arbete och sparsamhet äro af behovet högt och oafvisligt påkallade.

Nya embeten inrättas hvarje år och löneförhöjningar påyrkas vid hvarje riksdag, embetsmännens antal tillvexer med förvånande hastighet och få torde väl de länder vara, som med så ringa folkmängd och så klana tillgångar hafva en sådan löntagande embets- och tjänstemannaskara, som det fattiga Sverige.

Öfverallt göres dessa frågor: äro alla dessa gamla och nya chefsbefattningar af Landshöfdingar, Biskopar, Presidenter, General-direktörer etc. etc. af behovet påkallade, hafva de alla arbete motsvarande sina dryga löner och är Sverige i stånd att underhålla en sådan embetsmannalyx? Allmogen kan icke fatta annat än att dessa frågor i de flesta fall måste besvaras med nej. Den har under förgångna tider sett, att Landshöfdingar och Biskopar kunnat i årtal uppehålla sig vid riksdagarne, den har sett dessa tjänster under långa tider vakanta och funnit att ärendena ändå gått sin vanliga gång — och den har vidare, efter sitt sätt att se, gjort den slutsats att dessa dyra embeten måtte vara för samhällets bestånd temligen öfverflödiga.

Man torde vara berättigad till det hopp, att icke allenast Höglof. Stats-Utskottet utan äfven Representationens båda Kamrar skola vid innevarande riksmöte fästa skäligt afseende på landets finansiella betryck vid förekommande frågor om beviljande af nya eller förhöjande af gamla anslag, men det oakadt torde det vara den enskilda representantens pligt att påkalla de utvägar, som möjligen kunna upptäckas, till någon lindring i de ständigt vexande statsutgifterna och dervid se till om icke under det ständiga tillskapandet af nya tjänstemän något embete af de gamla skulle kunna utan fara för samhällets bestånd möjligen indragas till besparing för Statsverket. Ett sådant embete synes mig Landshöfdingarnes vara.

Gerna medgifves att tider hafva funnits, då det var nödigt å ena sidan för Konungamagten att hafva en representant, ett pålitligt ombud, i hvarje landsort för att bevaka regeringens angelägenheter och å andra sidan för de särskilda orterna att hafva en herde och ledare för ortens kommunala angelägenheter och en förespråkare inför Konungathronen till framförande af ortens allmänna önskingar och behof. Men förhållandena hafva ändrat sig, regeringen behöfver icke med misstroagna blickar bespeja allmogens företag. Landstingen taga de allmänna kommunal-angelägenheterna om hand och riksdagsmännen från hvarje ort äro i tillfälle att på konstitutionellt sätt framhålla allmogens klagomål så att de kunna uppmärksammas äfven på högsta ort.

Utan att anföra de mångfaldiga skäl, som kunde framhållas för mitt förslag, vågar jag således, på grund af det i korthet anförda och för påpekande af åtminstone *en* utväg till besparing, vördsamt föreslå:

att Landshöfdingetjänsterna i mån af nuvarande innehafvares afgang måtte indragas och de åt dem anslagna löner Statsverket besparas.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 23 Januari 1867.

O. B. Olsson.